

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»**

Кафедра педагогіки та психології управління соціальними системами імені
акад. І.А. Зязюна

**КОМПЛЕКС НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ДИСЦИПЛІНИ**

**ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ДЛЯ
НАУКОВОГО ПОШУКУ У ПСИХОЛОГІЇ**

рівень вищої освіти третій (освітньо-науковий)
перший (бакалаврський) / другий (магістерський) / третій (освітньо-
науковий)

галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

спеціальність 053 Психологія

освітня програма Психологія

вид дисципліни спеціальна (фахова) підготовка, обов'язкова
(загальна підготовка / професійна підготовка; обов'язкова/вибіркова)

форма навчання очна, заочна

Харків – 2024 рік

Навчально-методичні матеріали лекцій

План лекційних занять

Тема	Кількість годин
Тема №1 Сучасні системи пошуку наукової інформації в психології	2
Тема №2. Особливості роботи з документами відкритого доступу в системах Google та Office для здійснення психологічних досліджень	2
Тема № 3. Особливості пошуку наукової психологічної інформації в Google Scholar.	2
Тема № 4. Особливості пошуку наукової інформації в Web of knoweledge в психології.	3
Тема №5. Використання ресурсів відкритого доступу для презентації даних наукових досліджень в психології.	3
Тема №6. Використання навичок критичного мислення в процесі пошуку інформації в психології.	3

Тема №1 Сучасні системи пошуку наукової інформації в психології.

Огляд сучасних систем пошуку наукової інформації. Використання баз даних Google Scholar, Web of Science, Scopus. Інституційні репозитарії та їхні можливості для наукового пошуку. Принципи ефективного пошуку наукових джерел у різних галузях. Методи оптимізації пошукових запитів для знаходження релевантної інформації.

Рекомендована література:

1. Навігатор по веб-ресурсам для аспірантів та науковців : вебліографічний покажчик / уклад. О. О. Цокало, Д. В. Ткаченко ; за ред. О. Г. Пустова. – Миколаїв : МНАУ, 2020. – 52 с.
2. Промкіна М. Ю. Пошукова система ІРБІС: методичні рекомендації для студентів і аспірантів: [Електронний ресурс] / М. Ю. Промкіна : [презентація] . - Дніпро, Університет митної справи та фінансів, 2019 <http://biblio.umsf.dp.ua/jspui/handle/123456789/3735> (дата звернення: 14.11.2021)
3. Ярошенко Т. О. Відкритий доступ: переваги і перестороги / Т. О. Ярошенко, С. О. Чуканова // Національний репозитарій академічних текстів: відкритий доступ до наукової інформації / Чмир О. С., Кваша Т. К., Ярошенко Т. О. та ін. – К. : УкрІНТЕІ, 2017. – Підрозділ 2.1. – С. 20– 27.

Тема №2. Особливості роботи з документами відкритого доступу в системах Google та Office для здійснення психологічних досліджень

Створення та редагування документів у Google Docs і Microsoft Word. Використання хмарних сервісів Google Drive і OneDrive для збереження та спільної роботи. Особливості спільного доступу до документів і співпраці в режимі реального часу. Публікація та поширення документів у відкритому доступі. Інтеграція з іншими інструментами для оптимізації робочого процесу.

Рекомендована література:

1. Навігатор по веб-ресурсам для аспірантів та науковців : вебліографічний покажчик / уклад. О. О. Цокало, Д. В. Ткаченко ; за ред. О. Г. Пустова. – Миколаїв : МНАУ, 2020. – 52 с.
2. Касілов О. В. Моделі і метод синтезу агентної інформаційно-пошукової системи / О. В. Касілов, К. І. Крамська // Сучасні інформаційні системи = Advanced Information Systems. – 2020. – Т. 4, № 2. – С. 94-99.
3. Положення про Національний репозитарій академічних текстів // Законодавство України: [Веб-сайт]. 2017. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/541-2017-%D0%BF> (дата звернення: 25.11.2021).
4. Ярошенко Т. О. Відкритий доступ: переваги і перестороги / Т. О. Ярошенко, С. О. Чуканова // Національний репозитарій академічних текстів: відкритий доступ до наукової інформації / Чмир О. С., Кваша Т. К., Ярошенко Т. О. та ін. – К. : УкрІНТЕІ, 2017. – Підрозділ 2.1. – С. 20– 27.

Тема № 3. Особливості пошуку наукової психологічної інформації в Google Scholar.

Робота з цитуваннями. Основні функції Google Scholar для пошуку наукових джерел. Налаштування та фільтрація пошукових результатів. Використання бібліографічних інструментів для створення списків цитувань. Підтримка реєстрації особистого профілю для відстеження цитування робіт. Методи пошуку найбільш цитованих статей та оцінка їх впливу.

Рекомендована література:

1. Навігатор по веб-ресурсам для аспірантів та науковців : вебліографічний покажчик / уклад. О. О. Цокало, Д. В. Ткаченко ; за ред. О. Г. Пустова. – Миколаїв : МНАУ, 2020. – 52 с.

2. Касілов О. В. Моделі і метод синтезу агентної інформаційно-пошукової системи / О. В. Касілов, К. І. Крамська // Сучасні інформаційні системи = Advanced Information Systems. – 2020. – Т. 4, № 2. – С. 94-99.
3. Положення про Національний репозитарій академічних текстів // Законодавство України: [Веб-сайт]. 2017. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/541-2017-%D0%BF> (дата звернення: 25.11.2021).
4. Academic Integrity // Columbia College. Columbia University in the City of NY: [Веб-сайт]. NY. URL: <https://www.college.columbia.edu/academics/academicintegrity> (дата звернення: 25.11.2021).
5. Data Citation Synthesis Group: Joint Declaration of Data Citation Principles. Martone M. (ed.) San Diego CA: FORCE11; 2014 <https://doi.org/10.25490/a97f-egyк> (дата звернення: 24.11.2021).

Тема № 4. Особливості пошуку наукової інформації в Web of knowledge в психології.

Робота з цитуваннями. Огляд бази даних Web of Knowledge та її функцій. Пошук наукових статей, книг та конференційних матеріалів. Інструменти для аналізу цитувань та індексування робіт. Використання журналів із високим імпаکت-фактором для пошуку якісних джерел. Можливості налаштування персоналізованих пошукових запитів і збереження результатів.

Рекомендована література:

1. Навігатор по веб-ресурсам для аспірантів та науковців : вебліографічний покажчик / уклад. О. О. Цокало, Д. В. Ткаченко ; за ред. О. Г. Пустова. – Миколаїв : МНАУ, 2020. – 52 с.
2. Касілов О. В. Моделі і метод синтезу агентної інформаційно-пошукової системи / О. В. Касілов, К. І. Крамська // Сучасні інформаційні системи = Advanced Information Systems. – 2020. – Т. 4, № 2. – С. 94-99.
3. Положення про Національний репозитарій академічних текстів // Законодавство України: [Веб-сайт]. 2017. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/541-2017-%D0%BF> (дата звернення: 25.11.2021).

Тема №5. Використання ресурсів відкритого доступу для презентації даних наукових досліджень в психології.

Використання платформ для поширення наукових результатів у відкритому доступі. Підготовка матеріалів для публікації у відкритих репозитаріях та журналах. Переваги відкритого доступу для підвищення видимості досліджень. Створення презентацій та візуалізацій даних для наукових аудиторій. Поширення результатів через соціальні мережі та спеціалізовані платформи.

Рекомендована література:

1. Навігатор по веб-ресурсам для аспірантів та науковців : вебліографічний покажчик / уклад. О. О. Цокало, Д. В. Ткаченко ; за ред. О. Г. Пустова. – Миколаїв : МНАУ, 2020. – 52 с.
2. Промкіна М. Ю. Пошукова система ІРБІС: методичні рекомендації для студентів і аспірантів: [Електронний ресурс] / М. Ю. Промкіна : [презентація] . - Дніпро, Університет митної справи та фінансів, 2019 <http://biblio.umsf.dp.ua/jspui/handle/123456789/3735> (дата звернення: 14.11.2021)
3. Касілов О. В. Моделі і метод синтезу агентної інформаційно-пошукової системи / О. В. Касілов, К. І. Крамська // Сучасні інформаційні системи = Advanced Information Systems. – 2020. – Т. 4, № 2. – С. 94-99.
4. Положення про Національний репозитарій академічних текстів // Законодавство України: [Веб-сайт]. 2017. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/541-2017-%D0%BF> (дата звернення: 25.11.2021).
5. Ярошенко Т. О. Відкритий доступ: переваги і перестороги / Т. О. Ярошенко, С. О. Чуканова // Національний репозитарій академічних текстів: відкритий доступ до наукової інформації / Чмир О. С., Кваша Т. К., Ярошенко Т. О. та ін. – К. : УкрІНТЕІ, 2017. – Підрозділ 2.1. – С. 20– 27.
6. Data Citation Synthesis Group: Joint Declaration of Data Citation Principles. Martone M. (ed.) San Diego CA: FORCE11; 2014 <https://doi.org/10.25490/a97f-egyuk> (дата звернення: 24.11.2021).
7. Kowalczyk, S. (2018). Digital Curation for Libraries and Archives (p. 38). Santa Barbara, CA: Libraries Unlimited.

Тема №6. Використання навичок критичного мислення в процесі пошуку інформації в психології.

Розвиток критичного мислення для аналізу наукових джерел. Вміння оцінювати достовірність та надійність знайденої інформації. Методи перевірки фактів та уникнення псевдонаукових джерел. Аналіз змісту та

структурованість пошукових результатів. Інтеграція критичного мислення у процес написання наукових робіт та статей.

Рекомендована література:

1. Навігатор по веб-ресурсам для аспірантів та науковців : вебліографічний покажчик / уклад. О. О. Цокало, Д. В. Ткаченко ; за ред. О. Г. Пустова. – Миколаїв : МНАУ, 2020. – 52 с.
2. Промкіна М. Ю. Пошукова система ІРБІС: методичні рекомендації для студентів і аспірантів: [Електронний ресурс] / М. Ю. Промкіна : [презентація] . - Дніпро, Університет митної справи та фінансів, 2019 <http://biblio.umsf.dp.ua/jspui/handle/123456789/3735> (дата звернення: 14.11.2021)
3. Касілов О. В. Моделі і метод синтезу агентної інформаційно-пошукової системи / О. В. Касілов, К. І. Крамська // Сучасні інформаційні системи = Advanced Information Systems. – 2020. – Т. 4, № 2. – С. 94-99.

Методичні матеріали, що забезпечують самостійну роботу аспірантів

Самостійна робота аспірантів (СР) займає провідне місце у системі сучасної вищої освіти. З усіх видів навчальної діяльності СР значною мірою забезпечує формування самостійності як провідної риси особистості аспіранта.

Самостійна робота завершує завдання усіх інших видів навчальної діяльності. Адже знання, що не стали об'єктом власної діяльності, не можуть вважатися дійсним надбанням людини. Тому СР має навчальне, особисте та суспільне значення.

Навчальна діяльність характеризується суб'єктністю, активністю, предметністю, цілеспрямованістю, наявністю структури та змісту.

Особливими ознаками самостійної навчальної діяльності є такі:

- зміни самого суб'єкта;
- залежність від рівня розвитку аспіранта та опора на досягнутий рівень розвитку;
- засвоєння загальних способів дій та наукових понять;
- передумання загальних засобів дій вирішенню завдань;
- залежність змін психічних властивостей та поведінки тих, хто навчається, від результатів їх власних дій.

Виконання самостійної роботи передбачає:

1. Опрацювання навчальної літератури за допомогою бібліотеки університету, мережі Інтернет.
2. Вивчення навчального матеріалу, який дається для самостійної роботи.
3. Засвоєння знань, видів та способів діяльності в конкретній предметній галузі.
4. Самоперевірка засвоєних знань за допомогою представлених питань.

За необхідності можна отримати індивідуальну консультацію викладача щодо виконання самостійної роботи. Для цього на кафедрі кожного семестру розробляється графік консультацій викладачів.

Завдання самостійної роботи:

1. Проблеми доступу до наукової інформації.
2. Особливості роботи з науковими джерелами відкритого та закритого доступу.
3. Види та правила цитування в науковій публіцистиці
4. Спільна робота над науковим проектом з використанням документів спільного доступу
5. Створення презентацій наукових досліджень
6. Правила цитування та академічна доброчесність

Оцінювання виконання даних самостійних завдань: за кожне завдання можна отримати максимально 5 балів. Виконання завдань буде оцінюватися

за критеріями: обґрунтованості, аргументованості, повноти відповідей на завдання, правильності, самостійності виконання.

Самостійна робота по кожній темі також включає: опрацювання та аналіз лекційного матеріалу та підготовка до практичних занять.

Література для самопідготовки:

1. Навігатор по веб-ресурсам для аспірантів та науковців : веббібліографічний покажчик / уклад. О. О. Цокало, Д. В. Ткаченко ; за ред. О. Г. Пустова. – Миколаїв : МНАУ, 2020. – 52 с.

2. Промкіна М. Ю. Пошукова система ІРБІС: методичні рекомендації для студентів і аспірантів: [Електронний ресурс] / М. Ю. Промкіна : [презентація] . - Дніпро, Університет митної справи та фінансів, 2019 <http://biblio.umsf.dp.ua/jspui/handle/123456789/3735> (дата звернення: 14.11.2021)

3. Касілов О. В. Моделі і метод синтезу агентної інформаційно-пошукової системи / О. В. Касілов, К. І. Крамська // Сучасні інформаційні системи = Advanced Information Systems. – 2020. – Т. 4, № 2. – С. 94-99.

4. Положення про Національний репозитарій академічних текстів // Законодавство України: [Веб-сайт]. 2017. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/541-2017-%D0%BF> (дата звернення: 25.11.2021).

5. Ярошенко Т. О. Відкритий доступ: переваги і перестороги / Т. О. Ярошенко, С. О. Чуканова // Національний репозитарій академічних текстів: відкритий доступ до наукової інформації / Чмир О. С., Кваша Т. К., Ярошенко Т. О. та ін. – К. : УкрІНТЕІ, 2017. – Підрозділ 2.1. – С. 20– 27.

6. Academic Integrity // Columbia College. Columbia University in the City of NY: [Веб-сайт]. NY. URL: <https://www.college.columbia.edu/academics/academicintegrity> (дата звернення: 25.11.2021).

7. Data Citation Synthesis Group: Joint Declaration of Data Citation Principles. Martone M. (ed.) San Diego CA: FORCE11; 2014 <https://doi.org/10.25490/a97f-egyk> (дата звернення: 24.11.2021).

8. Kowalczyk, S. (2018). Digital Curation for Libraries and Archives (p. 38). Santa Barbara, CA: Libraries Unlimited.

9. Library. University of Ottawa. (n.d.). Retrieved November 3, 2019, from <https://biblio.uottawa.ca/en/services/faculty/research-data-management> (дата звернення: 24.11.2021).

Методичні рекомендації/навчально-методичні матеріали до проведення практичних занять

План практичних занять

Тема	Кількість годин
Тема №1. Google та Google Scholar: особливості та переваги пошукових систем	3
Тема №2. Робота з документами в GoogleDocs. Створення форм.	3
Тема №3. Робота з документами в Office. Створення форм.	3
Тема №4. Створення документів спільного доступу.	2
Тема №5. Google Presentations, Office Presentations та Canva	2
Тема №6. Застосування навичок критичного мислення при відборі наукової інформації.	2

Зміст та практичні завдання до занять

Тема №1. Google та Google Scholar: особливості та переваги пошукових систем

- Огляд можливостей пошукової системи Google для загального пошуку інформації.
- Спеціалізований пошук наукової літератури в Google Scholar.
- Переваги використання Google Scholar для дослідницьких цілей.
- Методи фільтрації результатів та налаштування пошукових запитів.
- Особливості цитування та використання бібліографічних інструментів Google Scholar.

Тема №2. Робота з документами в Google Docs. Створення форм

- Основні можливості Google Docs для створення та редагування текстових документів.
- Використання Google Forms для створення опитувань та збору даних.
- Спільна робота над документами в режимі реального часу.
- Інтеграція Google Docs із іншими інструментами Google (Sheets, Slides, Drive).
- Збереження, експорт та публікація документів у різних форматах.

Тема №3. Робота з документами в Office. Створення форм

- Основні функції Microsoft Word для створення та редагування документів.
- Використання Microsoft Forms для збору та аналізу даних.
- Можливості спільної роботи над документами за допомогою OneDrive.
- Переваги Office для роботи з великими текстовими документами та формулами.

- Експорт документів у різні формати та інтеграція з іншими програмами Microsoft.

Тема №4. Створення документів спільного доступу

- Переваги створення спільних документів для колаборації.
- Використання хмарних сервісів (Google Drive, OneDrive) для доступу та зберігання.
- Організація прав доступу та контролю версій документів.
- Особливості коментування та редагування документів кількома користувачами.
- Інструменти для відстеження змін і координації спільної роботи.

Тема №5. Google Presentations, Office Presentations та Canva

- Огляд можливостей для створення презентацій у Google Slides.
- Використання Microsoft PowerPoint для створення професійних презентацій.
- Особливості роботи з візуальними матеріалами та дизайном у Canva.
- Інтеграція презентацій із іншими інструментами для зручності роботи.
- Переваги різних платформ для створення презентацій та їхніх інструментів дизайну.

Тема №6. Застосування навичок критичного мислення при відборі наукової інформації

- Методи критичного аналізу наукових джерел.
- Оцінка достовірності та надійності знайденої інформації.
- Визначення псевдонаукових джерел та уникнення дезінформації.
- Використання факт-чекінгу та перевірки даних під час дослідження.
- Критичний підхід до вибору джерел для написання наукових робіт.

Рекомендовані джерела:

1. Навігатор по веб-ресурсам для аспірантів та науковців : веббіографічний покажчик / уклад. О. О. Цокало, Д. В. Ткаченко ; за ред. О. Г. Пустова. – Миколаїв : МНАУ, 2020. – 52 с.

2. Промкіна М. Ю. Пошукова система ІРБІС: методичні рекомендації для студентів і аспірантів: [Електронний ресурс] / М. Ю. Промкіна : [презентація] . - Дніпро, Університет митної справи та фінансів, 2019 <http://biblio.umsf.dp.ua/jspui/handle/123456789/3735> (дата звернення: 14.11.2021)

3. Касілов О. В. Моделі і метод синтезу агентної інформаційно-пошукової системи / О. В. Касілов, К. І. Крамська // Сучасні інформаційні системи = Advanced Information Systems. – 2020. – Т. 4, № 2. – С. 94-99.

4. Положення про Національний репозитарій академічних текстів // Законодавство України: [Веб-сайт]. 2017. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/541-2017-%D0%BF> (дата звернення: 25.11.2021).

5. Ярошенко Т. О. Відкритий доступ: переваги і перестороги / Т. О. Ярошенко, С. О. Чуканова // Національний репозитарій академічних текстів: відкритий доступ до наукової інформації / Чмир О. С., Кваша Т. К., Ярошенко Т. О. та ін. – К. : УкрІНТЕІ, 2017. – Підрозділ 2.1. – С. 20– 27.

6. Academic Integrity // Columbia College. Columbia University in the City of NY: [Веб-сайт]. NY. URL: <https://www.college.columbia.edu/academics/academicintegrity> (дата звернення: 25.11.2021).

7. Data Citation Synthesis Group: Joint Declaration of Data Citation Principles. Martone M. (ed.) San Diego CA: FORCE11; 2014 <https://doi.org/10.25490/a97f-egyk> (дата звернення: 24.11.2021).

8. Kowalczyk, S. (2018). Digital Curation for Libraries and Archives (p. 38). Santa Barbara, CA: Libraries Unlimited.

9. Library. University of Ottawa. (n.d.). Retrieved November 3, 2019, from <https://biblio.uottawa.ca/en/services/faculty/research-data-management> (дата звернення: 24.11.2021).

Навчально-методичні матеріали для поточного й підсумкового контролю

Організація процедури оцінювання

Підсумкова оцінка по дисципліні вираховується як сума балів поточного та підсумкового контролю.

Поточний контроль включає оцінювання:

- активності під час аудиторних занять
- виконання завдань самостійної роботи
- виконання практичних завдань
- поточного тестування засвоєння матеріалу дисципліни.

Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену, який передбачає усну відповідь по екзаменаційному білету. Екзаменаційний білет включає два теоретичні питання та одне практичне завдання. Вибір номеру екзаменаційного білету та номеру практичного завдання здійснюється випадковим чином (спочатку обирається білет, в якому зазначено два теоретичні питання, потім обирається номер практичного завдання). Після отримання білету та практичного завдання, аспіранти мають можливість підготуватись до відповіді протягом 20 хвилин. Після вислуховування всіх відповідей аспірантів оголошуються оцінки за екзамен та підсумкова оцінка по дисципліні. Підсумкова оцінка вносяться у Відомість обліку успішності. Відомість передається в аспірантуру у день проведення екзамену.

Зразок екзаменаційного білету

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ “ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ”

Кафедра: *педагогіки і психології управління соціальними системами ім. акад.*

І.А. Зязюна

Спеціальність *053 – «Психологія»*

Освітня програма *Психологія*

Навчальна дисципліна *Інформаційні-комунікаційні технології для наукового пошуку в психології*

Семестр *I*

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ №

1. Проаналізуйте можливості відкритих систем збереження даних (2 системи на вибір).
2. Охарактеризуйте основні історичні етапи розвитку бази Scopus.
3. Практичне завдання

Здобувач, який не погоджується з оцінкою, отриманою під час підсумкового контролю, має право звернутися до апеляційної комісії у день оголошення результатів оцінювання. Апеляція має бути розглянута на засіданні апеляційної комісії не пізніше наступного дня після її подання.

Здобувач, який подав апеляцію, має право бути присутнім при розгляді своєї заяви. Апеляційна комісія створюється розпорядженням директора інституту.

Докладно процес апеляції описаний у Положенні про організацію освітнього процесу в Національному технічному університеті «Харківський політехнічний інститут» (https://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/wp-content/uploads/sites/43/2024/01/Polozhennya_pro_organizatsiyu_osvitnogo_protseesu_29_11_2023.pdf).

Докладний зміст завдань самостійної роботи та практичних завдань на заняттях наведено у розділах «Методичні матеріали, що забезпечують самостійну роботу аспірантів» та «Методичні рекомендації/навчально-методичні матеріали до проведення практичних занять».

Виконання завдань під час практичних занять та самостійної роботи **оцінюється за критеріями:** обґрунтованості, аргументованості, повноти відповідей на завдання, правильності, самостійності виконання. У випадку відсутності аспіранта на практичному занятті за поважних причин, він має можливість виконати завдання самостійно.

Поточне тестування оцінюється за критеріями правильності відповідей. Для підготовки до поточного оцінювання аспіранти можуть використати контрольні питання по дисципліні, наведені нижче.

Критерії оцінювання успішності аспіранта та розподіл балів

Підсумкова оцінка розраховується як сума балів

Види діяльності	Бали
Тема 1	
Аудиторна робота: активність на заняттях, у процесі бесід, дискусій, обговорення практично-орієнтованих питань	2
Практичне заняття: презентація “Google та Google Scholar: особливості та переваги пошукових систем”	3
Самостійна робота: доповідь “Проблеми доступу до наукової інформації”	5
Тема 2	
Аудиторна робота: активність на заняттях, у процесі бесід, дискусій, обговорення практично-орієнтованих питань	2
Практичне заняття: презентація “Робота з документами в GoogleDocs. Створення форм”.	3
Самостійна робота: доповідь “Особливості роботи з науковими джерелами відкритого та закритого доступу”.	5
Тема 3	
Аудиторна робота: активність на заняттях, у процесі бесід, дискусій, обговорення практично-орієнтованих питань	2
Практичне заняття: презентація “Робота з документами в Office. Створення форм”.	3
Самостійна робота: доповідь “Види та правила цитування в	5

науковій публіцистиці”.	
Тема 4	
Аудиторна робота: активність на заняттях, у процесі бесід, дискусій, обговорення практично-орієнтованих питань	2
Практичне заняття: презентація “Створення документів спільного доступу”.	3
Самостійна робота: доповідь “Спільна робота над науковим проектом з використанням документів спільного доступу”.	5
Тема 5	
Аудиторна робота: активність на заняттях, у процесі бесід, дискусій, обговорення практично-орієнтованих питань	2
Практичне заняття: презентація “Google Presentations, Office Presentations та Canva”	3
Самостійна робота: доповідь “Створення презентацій наукових досліджень”..	5
Тема 6	
Аудиторна робота: активність на заняттях, у процесі бесід, дискусій, обговорення практично-орієнтованих питань	2
Практичне заняття: презентація “Застосування навичок критичного мислення при відборі наукової інформації”.	3
Самостійна робота: доповідь “Правила цитування та академічна доброчесність”.	5
Поточне опитування щодо результатів опрацювання лекційного матеріалу	20
Підсумковий контроль: Екзамен	20
Всього	100

Критерії оцінювання підсумкового екзамену:

Критерії оцінювання	Бали
Глибоке знання навчального матеріалу. Практичне завдання виконано повно, з глибоким обґрунтуванням. Можуть бути незначні неточності	20-18
Глибокий рівень знань в обсязі обов’язкового матеріалу. Практичне завдання виконано повно, з глибоким обґрунтуванням. Відповіді можуть містити певні неточності	17-15
Міцні знання матеріалу, що вивчається, та його практичного застосування. Відповіді можуть бути не повними, з незначними помилками	14-12
Знання основних фундаментальних положень. Відповіді містять деякі помилки.	9-11
Знання основних фундаментальних положень матеріалу. Незнання окремих (непринципових) питань з матеріалу дисципліни	6-8

Знання та вміння фрагментарні, слабкі	3-5
Відсутність знань значної частини матеріалу	0-2

Аспіранти мають можливість підготуватись до екзамену по контрольним питанням до дисципліни та практичним завданням підсумкового контролю.

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ:

1. Охарактеризуйте основні переваги сучасних систем пошуку наукової інформації.
2. Опишіть процес використання Google Scholar для пошуку наукових джерел.
3. Визначіть характерні риси баз даних Web of Science та Scopus.
4. Порівняйте можливості пошукових систем Google Scholar та PubMed для медичних досліджень.
5. Проаналізуйте вплив систем пошуку наукової інформації на доступ до знань у різних галузях науки.
6. Оцініть ефективність використання інституційних репозитаріїв для пошуку наукових матеріалів.
7. Визначте ключові відмінності між відкритими та комерційними системами пошуку наукової інформації.
8. Поясніть, як фільтрація результатів у системах пошуку впливає на точність наукових досліджень.
9. Охарактеризуйте переваги використання документів відкритого доступу в системі Google Docs.
10. Опишіть процес спільної роботи над документом у Google Docs.
11. Визначте характерні риси роботи з документами відкритого доступу в Microsoft Word через OneDrive.
12. Порівняйте можливості систем Google Docs та Microsoft Word для спільної роботи над документами.
13. Проаналізуйте вплив хмарних технологій на роботу з документами у відкритому доступі.
14. Оцініть зручність створення та редагування документів у системах Google та Office для групових проєктів.
15. Поясніть, як налаштування прав доступу до документів у Google та Office впливають на спільну роботу.
16. Порівняйте функціонал Google Forms і Microsoft Forms для збору даних у відкритому доступі.
17. Охарактеризуйте основні функції Google Scholar для пошуку наукових джерел.

18. Опишіть алгоритм пошуку наукової літератури в Google Scholar.
19. Проаналізуйте, як Google Scholar впливає на доступність наукової інформації для дослідників.
20. Визначте характерні риси функції відстеження цитувань у Google Scholar.
21. Порівняйте роботу з цитуваннями у Google Scholar та традиційних бібліографічних менеджерах.
22. Опишіть, як налаштування пошукових фільтрів у Google Scholar може покращити точність результатів.
23. Проаналізуйте можливості персонального профілю в Google Scholar для відстеження власних наукових публікацій.
24. Поясніть, як використовувати інструменти Google Scholar для створення бібліографії та цитувань у наукових роботах.
25. Охарактеризуйте основні ресурси відкритого доступу для презентації наукових даних.
26. Опишіть процес створення наукової презентації з використанням інструментів відкритого доступу, таких як Google Slides.
27. Проаналізуйте переваги використання платформ відкритого доступу для поширення результатів наукових досліджень.
28. Визначте характерні риси онлайн-платформ для візуалізації даних, таких як Canva та Prezi.
29. Порівняйте можливості Google Slides та Microsoft PowerPoint для створення наукових презентацій.
30. Проаналізуйте, як використання відкритих ресурсів для презентацій впливає на видимість та доступність наукових даних.
31. Оцініть зручність інтеграції інфографіки та візуальних елементів у презентації за допомогою платформ відкритого доступу.
32. Поясніть, як ресурси відкритого доступу можуть допомогти дослідникам адаптувати свої дані для різних аудиторій.
33. Охарактеризуйте ключові навички критичного мислення, які необхідні для ефективного пошуку інформації.
34. Опишіть процес критичного аналізу джерел інформації під час дослідницької роботи.
35. Проаналізуйте, як застосування критичного мислення допомагає уникати псевдонаукових джерел.
36. Визначте характерні риси достовірних наукових джерел і поясніть, як їх розпізнавати.
37. Порівняйте пошук інформації з використанням критичного мислення та без нього.

38. Проаналізуйте вплив критичного мислення на відбір актуальних і релевантних наукових джерел.
39. Опишіть методи перевірки достовірності інформації, знайденої в Інтернеті, за допомогою критичного мислення.
40. Поясніть, як критичне мислення може допомогти в оцінці якості наукових досліджень та їх результатів.

Перелік контрольних практичних завдань для екзамену:

1. Практичне завдання

Знайдіть три наукові статті за допомогою Google Scholar на тему, що стосується вашої спеціалізації, і збережіть їхні бібліографічні дані. Проаналізуйте переваги Google Scholar порівняно з традиційним пошуком у Google.

2. Практичне завдання

Створіть у Google Docs текстовий документ, у якому коротко викладіть тему вашого дослідження. Додайте Google Form, що містить 5 запитань для збору даних або думок респондентів.

3. Практичне завдання

Підготуйте документ у Microsoft Word, у якому опишіть основні аспекти вашого дослідження. Використовуючи Microsoft Forms, створіть анкету для опитування, яка міститиме мінімум 5 запитань.

4. Практичне завдання

Створіть у Google Docs або Microsoft Word документ спільного доступу на тему групового проєкту. Налаштуйте права доступу для своїх колег і додайте їх до документу для спільної роботи.

5. Практичне завдання

Підготуйте презентацію на обрану тему, використовуючи Google Slides або Microsoft PowerPoint, додавши графіки та таблиці. Створіть один слайд із візуальними елементами за допомогою Canva і вставте його в презентацію.

6. Практичне завдання

Знайдіть 5 наукових джерел на тему вашого дослідження, використовуючи різні платформи для пошуку. Проаналізуйте їх на достовірність, актуальність і релевантність, застосовуючи навички критичного мислення.

Матеріали для підготовки:

Основна література

1. Навігатор по веб-ресурсам для аспірантів та науковців : веббіографічний покажчик / уклад. О. О. Цокало, Д. В. Ткаченко ; за ред. О. Г. Пустова. – Миколаїв : МНАУ, 2020. – 52 с.
2. Промкіна М. Ю. Пошукова система ІРБІС: методичні рекомендації для студентів і аспірантів: [Електронний ресурс] / М. Ю. Промкіна : [презентація] . - Дніпро, Університет митної справи та фінансів, 2019 <http://biblio.umsf.dp.ua/jspui/handle/123456789/3735> (дата звернення: 14.11.2021)
3. Касілов О. В. Моделі і метод синтезу агентної інформаційно-пошукової системи / О. В. Касілов, К. І. Крамська // Сучасні інформаційні системи = Advanced Information Systems. – 2020. – Т. 4, № 2. – С. 94-99.
4. Положення про Національний репозитарій академічних текстів // Законодавство України: [Веб-сайт]. 2017. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/541-2017-%D0%BF> (дата звернення: 25.11.2021).
5. Ярошенко Т. О. Відкритий доступ: переваги і перестороги / Т. О. Ярошенко, С. О. Чуканова // Національний репозитарій академічних текстів: відкритий доступ до наукової інформації / Чмир О. С., Кваша Т. К., Ярошенко Т. О. та ін. – К. : УкрІНТЕІ, 2017. – Підрозділ 2.1. – С. 20– 27.
6. Academic Integrity // Columbia College. Columbia University in the City of NY: [Веб-сайт]. NY. URL: <https://www.college.columbia.edu/academics/academicintegrity> (дата звернення: 25.11.2021).
7. Data Citation Synthesis Group: Joint Declaration of Data Citation Principles. Martone M. (ed.) San Diego CA: FORCE11; 2014 <https://doi.org/10.25490/a97f-egyk> (дата звернення: 24.11.2021).
Kowalczyk, S. (2018) Digital Curation for Libraries and Archives (p. 38). Santa Barbara, CA: Libraries Unlimited.
9. Library. University of Ottawa. (n.d.). Retrieved November 3, 2019, from <https://biblio.uottawa.ca/en/services/faculty/research-data-management> (дата звернення: 24.11.2021).

Інформаційні ресурси

1. <https://zakon.rada.gov.ua>
2. <http://library.kpi.kharkov.ua/uk>
3. <https://repository.kpi.kharkov.ua/home>
4. <https://scholar.google.com/>
5. <https://www.scopus.com/>
6. <https://clarivate.com/products/scientific-and-academic-research/research-discovery-and-workflow-solutions/webofscience-platform/>